

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

15 juni 2018

WETSONTWERP

**inzake de omzetting van Richtlijn
2014/50/EU van het Europees Parlement
en de Raad van 16 april 2014
betreffende minimumvereisten voor de
vergroting van de mobiliteit van werknemers
tussen de lidstaten door het verbeteren van
de verwerving en het behoud van aanvullende
pensioenrechten**

**Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van
28 april 2003 betreffende de aanvullende
pensioenen en het belastingstelsel van die
pensioenen en van sommige aanvullende
voordelen inzake sociale zekerheid, teneinde
de leeftijd voor onmiddellijke aansluiting
in verband met het aanvullend pensioen te
verlagen van 25 jaar tot 18 jaar**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE SOCIALE ZAKEN
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Stefaan VERCAMER**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzettingen	3
II. Algemene bespreking.....	5
III. Artikelsgewijze bespreking	8
IV. Stemmingen	12

Zie:

Doc 54 **3079/ (2017/2018):**

001: Wetsontwerp.
002 en 003: Amendementen.

Zie ook:

005: Tekst aangenomen door de commissie.

Doc 54 **1784/ (2015/2016):**

001: Wetsvoorstel van mevrouw Fonck.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

15 juin 2018

PROJET DE LOI

**relatif à la transposition de la Directive
2014/50/UE du Parlement européen et
du Conseil du 16 avril 2014 relative aux
prescriptions minimales visant à accroître
la mobilité des travailleurs entre les États
membres en améliorant l'acquisition
et la préservation des droits à pension
complémentaire**

**Proposition de loi modifiant la loi du
28 avril 2003 relative aux pensions
complémentaires et au régime fiscal de
celles-ci et de certains avantages
complémentaires en matière de sécurité
sociale, visant à abaisser l'âge d'affiliation
immédiate en matière de pension
complémentaire de 25 ans à 18 ans**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES
PAR
M. **Stefaan VERCAMER**

SOMMAIRE

Pages

I. Exposés introductifs	3
II. Discussion générale.....	5
I. Discussion des articles.....	8
II. Votes.....	12

Voir:

Doc 54 **3079/ (2017/2018):**

001: Projet de loi.
002 et 003: Amendements.

Voir aussi:

005: Texte adopté par la commission.

Doc 54 **1784/ (2015/2016):**

001: Proposition de loi de Mme Fonck.

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Vincent Van Quickenborne

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Daphné Dumery, Wouter Raskin, Jan Spooren, Wim Van der Donckt
PS	Frédéric Daerden, Jean-Marc Delizée, Olivier Henry
MR	Sybille de Coster-Bauchau, David Clarinval, Stéphanie Thoron
CD&V	Nahima Lanjri, Stefaan Vercamer
Open Vld	Egbert Lachaert, Vincent Van Quickenborne
sp.a	Meryame Kitir
Ecolo-Groen	Evita Willaert
cdH	Catherine Fonck

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Peter De Roover, Rita Gantois, Werner Janssen, Goedeke Uyttersprot, Valerie Van Peel
Emir Kir, Laurette Onkelinx, Daniel Senesael, Fabienne Winckel
Olivier Chastel, Isabelle Galant, Richard Miller, Damien Thiéry
Sonja Becq, Franky Demon, Jef Van den Bergh
Dirk Janssens, Sabien Lahaye-Battheu, Ine Somers
Karin Jiroflée, Karin Temmerman
Anne Dedry, Georges Gilkinet
Michel de Lamotte, Isabelle Poncelet

C. — Niet-stemgerechtigde leden / Membres sans voix délibérative:

PTB-GOI	Raoul Hedebouw
DéFI	Véronique Caprasse
PP	Aldo Carcaci

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GOI	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail: publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel: publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp en dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 16 mei en 6 juni 2018.

Tijdens haar vergadering van 16 mei 2018 besliste zij om de bespreking van de beide wetgevende documenten samen te voegen.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Wetsontwerp inzake de omzetting van richtlijn 2014/50/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende minimumvereisten voor de vergroting van de mobiliteit van werknemers tussen de lidstaten door het verbeteren van de verwerving en het behoud van aanvullende pensioenrechten (DOC 54 3079)

De heer Daniel Bacquelaine, minister van Pensioenen, geeft aan dat dit wetsontwerp strekt tot omzetting in Belgisch recht van richtlijn 2014/50/EU. Die richtlijn beoogt de vermindering van de wettelijke belemmeringen voor de verwerving en het behoud van de aanvullende pensioenrechten, die als effect zouden kunnen hebben dat het vrij verkeer van werknemers binnen de Europese Unie wordt gehinderd. De richtlijn is niet van toepassing op de verwerving en het behoud van de aanvullende pensioenrechten van werknemers die zich binnen éénzelfde lidstaat verplaatsen, maar de regering heeft ervoor geopteerd om het wetsontwerp een meer verregaande strekking te geven: dezelfde principes worden van toepassing gemaakt op alle werknemers, ongeacht of ze zich tussen verschillende lidstaten of enkel in België verplaatsen.

De omzetting van de richtlijn vereist de wijziging van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (wet van 28 april 2003). Zij laat toe het verband te versterken tussen de beroepsloopbaan van een persoon enerzijds en de pensioenrechten die hij opbouwt anderzijds.

Elke werknemer die onder een pensioenstelsel ressorteert, zal voortaan onmiddellijk worden aangesloten en ook onmiddellijk pensioenrechten opbouwen. Het wetsontwerp moedigt dus de uitbouw en de democratisering van de aanvullende pensioenen aan: de wijzigingen hebben tot doel om alle werknemers die voor een aanvullend pensioen in aanmerking komen, onverwijld te kunnen aansluiten. Zo wordt de minimumleeftijd van 25 jaar voor aansluiting afgeschaft: voortaan zal de

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi et cette proposition de loi au cours de ses réunions du 16 mai et du 6 juin 2018.

Au cours de sa réunion du 16 mai 2018, elle a décidé de joindre l'examen des deux documents législatifs.

I. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Projet de loi relatif à la transposition de la directive 2014/50/UE du Parlement européen et du Conseil du 16 avril 2014 relative aux prescriptions minimales visant à accroître la mobilité des travailleurs entre les États membres en améliorant l'acquisition et la préservation des droits à pension complémentaire (DOC 54 3079)

M. Daniel Bacquelaine, ministre des Pensions, indique que le projet de loi à l'examen vise à transposer la directive 2014/50/UE en droit belge. Cette directive entend réduire les obstacles légaux en matière d'acquisition et de préservation des droits de pension complémentaire qui pourraient avoir pour effet d'entraver la libre circulation des salariés au sein de l'Union européenne. La directive ne s'applique pas à l'acquisition et la préservation des droits de pension complémentaire des travailleurs qui se déplacent au sein d'un même État membre, mais le gouvernement a choisi d'étendre l'objet du projet de loi: les mêmes principes sont appliqués à tous les travailleurs, qu'ils se déplacent entre différents États membres ou uniquement en Belgique.

La transposition de la directive impose de modifier la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale (loi du 28 avril 2003). Elle permet d'établir un lien plus étroit entre la carrière professionnelle d'une personne, d'une part, et les droits de pension qu'elle se constitue, d'autre part.

Chaque travailleur qui relève d'un régime de pension pourra désormais y être immédiatement affilié et immédiatement constituer des droits de pension. Le projet de loi encourage donc le développement et la démocratisation des pensions complémentaires: les modifications entendent donc permettre à tout travailleur qui est visé par un régime de pension complémentaire d'y être immédiatement affilié. C'est ainsi que l'âge minimum de 25 ans pour s'affilier est supprimé: le travailleur sera

werknemer worden aangesloten vanaf zijn indiensttreding, ongeacht zijn leeftijd. Alle arbeidsprestaties zullen in aanmerking worden genomen voor zijn aanvullende pensioenrechten. Ook zal de aangeslotene onmiddellijk zijn rechten in het kader van de toepasselijke pensioentoezegging kunnen laten gelden. De vigerende drempelperiode van één jaar, die in artikel 17 van de wet van 28 april 2003 figureert, wordt afgeschaft; de aanvullende pensioenrechten zullen dus vanaf de aansluiting verworven zijn.

Overeenkomstig de richtlijn worden bepaalde informatieverplichtingen ingevoerd. De aangeslotenen in dienst moeten immers worden geïnformeerd over de voorwaarden voor het verwerven van de pensioenrechten, over de gevolgen van de toepassing van die voorwaarden in geval van beëindiging van de arbeidsrelatie en over de voorwaarden die de behandeling van hun pensioenrechten regelen na de beëindiging van de arbeidsverhouding. In de meeste gevallen bevinden die inlichtingen zich al in het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst, maar de richtlijn legt op dat in een specifieke bepaling wordt voorzien.

De wet heeft uitwerking met ingang van 21 mei 2018, wat overeenkomt met de datum waarop de richtlijn moet omgezet zijn. Er wordt wel voorzien in een overgangsregeling tot 1 januari 2019 voor de artikelen 3 tot 5: vóór die datum gelden de nieuwe regels niet voor de werknemers die voor 21 mei 2018 reeds in dienst zijn. De minister verklaart echter niet principieel gekant te zijn tegen een uitbreiding van die overgangsmaatregelen naar alle werknemers.

B. Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, teneinde de leeftijd voor onmiddellijke aansluiting in verband met het aanvullend pensioen te verlagen van 25 jaar tot 18 jaar (DOC 54 1784)

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) geeft aan dat haar wetsvoorstel een gelijkaardige strekking heeft als het wetsontwerp: de minimumleeftijd voor aansluiting bij een aanvullend pensioenplan in het kader van de tweede pijler wordt verlaagd van 25 naar 18 jaar. Zij heeft eerder al de inhoud van het wetsvoorstel verwerkt in een amendement op een wetsontwerp, maar dat amendement werd toen verworpen.

Naast de verplichting om de Europese richtlijn om te zetten, is het ten gronde ook belangrijk dat werknemers vanaf het begin van hun professionele loopbaan aanvullende pensioenrechten kunnen opbouwen, ter

désormais affilié à dater de son entrée en service, quel que soit son âge. Toutes les prestations de travail seront prises en considération pour ses droits de pension complémentaire. De même, l'affilié pourra immédiatement faire valoir des droits dans le cadre de l'engagement de pension en vigueur. La période d'acquisition d'un an en vigueur, prévue par l'article 17 de la loi du 28 avril 2003, est supprimée; les droits de pension complémentaire sont donc acquis dès l'affiliation.

Des obligations d'information sont prévues conformément à la directive. Les affiliés en service doivent en effet être informés des conditions d'acquisition des droits de pension, des conséquences de l'application de ces conditions en cas de cessation de la relation de travail et des conditions régissant le traitement des droits de pension après la cessation de la relation de travail. Dans la plupart des cas, ces informations figurent déjà dans le règlement ou la convention de pension, mais la directive impose de prévoir une disposition spécifique.

La loi produit ses effets à partir du 21 mai 2018, date à laquelle la directive doit être transposée. Un régime transitoire est cependant prévu jusqu'au 1er janvier 2019 pour les articles 3 à 5: les nouvelles règles ne s'appliquent pas avant cette date aux travailleurs qui étaient déjà en service avant le 21 mai 2018. Le ministre précise toutefois qu'il n'est pas opposé à l'extension de ces mesures transitoires à l'ensemble des travailleurs.

B. Proposition de loi modifiant la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, visant à abaisser l'âge d'affiliation immédiate en matière de pension complémentaire de 25 ans à 18 ans (DOC 54 1784)

Mme Catherine Fonck (cdH) indique que sa proposition de loi a une portée similaire à celle du projet de loi: l'âge minimal d'affiliation à un plan de pension complémentaire dans le cadre du deuxième pilier est abaissé de 25 à 18 ans. Elle a déjà présenté le contenu de cette proposition de loi sous la forme d'un amendement à un projet de loi, mais cet amendement avait, à l'époque, été rejeté.

Au-delà de l'obligation de transposer la directive européenne, il est aussi primordial de permettre aux travailleurs de se constituer des droits de pension complémentaire dès le début de leur carrière professionnelle,

aanvulling van het in veel gevallen te lage wettelijke pensioen.

De spreekster kondigt aan dat zij haar goedkeuring zal geven aan het wetsontwerp als dat de basis van de bespreking zou vormen.

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

De heer Frédéric Daerden (PS) geeft aan dat hij het wetsontwerp steunt. Hij vindt het een goede zaak dat het wetsontwerp een stap verder gaat dan het door richtlijn 2014/50/EU opgelegde minimum. Het wetsontwerp geeft de werknemers immers meer rechten door méér mensen in aanmerking te doen komen voor het aanvullend pensioen, zonder minimumleeftijd voor aansluiting en zonder drempelperiode.

Volgens *mevrouw Stéphanie Thoron (MR)* past het wetsontwerp tot omzetting van richtlijn 2014/50/EU in het beleid van de regering om de toegang tot de aanvullende pensioenen te democratiseren. Ze verwelkomt in dat verband ook de afschaffing van de drempelperiode van één jaar, én van de minimumleeftijd voor aansluiting.

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) beklemtoont dat het wettelijk pensioen een volwaardig pensioen moet blijven dat een menswaardig leven mogelijk moet maken, en dat het aanvullend pensioen enkel een aanvulling bovenop dat wettelijk pensioen mag zijn. Toch beschouwt ze dit wetsontwerp als een nieuwe stap naar een grotere democratisering van de aanvullende pensioenen, omdat het aantal mensen die op een aanvullend pensioen kunnen intekenen, wordt uitgebreid. Ze verwijst naar haar voorstel van resolutie betreffende de verdere democratisering van de aanvullende pensioenen (DOC 54 2195/001), waarin precies gevraagd werd de minimale aansluitingsleeftijd te verlagen en de drempelperiode van één jaar af te schaffen. Het verheugt haar dat met die verzoeken rekening is gehouden in het wetsontwerp. Die wijzigingen voorzien enerzijds in de mogelijkheid van een snellere aansluiting voor mensen die niet verder studeren en dus vroeger beginnen met werken, en zorgen anderzijds voor betere voorwaarden voor tijdelijke werknemers en uitzendkrachten.

Aangezien het een complexe materie betreft, is de informatie die aan de werknemers wordt gegeven niet altijd gemakkelijk te begrijpen. De spreekster benadrukt het belang van een duidelijke en transparante informatieverstrekking aan de werknemers. Ze zou graag vernemen of de minister over cijfers beschikt om na

en vue de compléter la pension légale qui, dans de nombreux cas, est trop peu élevée.

L'intervenante annonce qu'elle approuvera le projet de loi qui servira de base à la discussion.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

M. Frédéric Daerden (PS) affirme qu'il soutient le projet de loi. Il salue que ce dernier aille au-delà du minimum requis par la directive 2014/50/EU. Ce projet de loi permet en effet d'ouvrir plus de droits aux travailleurs en rendant la pension complémentaire accessible à davantage de personnes, sans âge minimal d'affiliation et sans période d'acquisition.

Mme Stéphanie Thoron (MR) estime que le projet de loi qui transpose la directive 2014/50/UE s'inscrit dans la ligne du gouvernement de démocratiser l'accès aux pensions complémentaires. Elle salue aussi à cet égard la suppression de la période d'acquisition d'un an ainsi que de l'âge minimal d'affiliation.

Mme Sonja Becq (CD&V) souligne que la pension légale doit demeurer une pension à part entière permettant de vivre décemment, et la pension complémentaire seulement un complément à cette pension légale. Elle considère néanmoins que ce projet de loi constitue une étape supplémentaire vers une plus grande démocratisation des pensions complémentaires puisqu'il élargit le nombre de personnes qui pourront être affiliées à un système de pension complémentaire. Elle se réfère à sa proposition de résolution relative à la poursuite de la démocratisation des pensions complémentaires (DOC 54 2195/001), qui demandait précisément l'abaissement de l'âge minimal d'affiliation ainsi que la suppression de la période d'acquisition d'un an. Elle se réjouit que ces demandes aient été prises en compte dans le projet de loi. Ces modifications permettent, d'une part, une affiliation plus rapide pour les personnes qui ne font pas d'études et commencent dès lors à travailler plus tôt, et, d'autre part, une amélioration pour les travailleurs temporaires et intérimaires.

S'agissant d'une matière complexe, les informations fournies aux travailleurs ne sont pas toujours aisément compréhensibles. L'intervenante souligne l'importance d'une information claire et transparente à l'égard des travailleurs. Elle souhaiterait savoir si le ministre dispose de chiffres permettant d'évaluer dans quelle mesure les

te gaan in hoeverre de bedrijven zich houden aan hun informatieplicht ten aanzien van de werknemers.

Heeft de minister cijfers waarmee kan worden ingeschat hoeveel mensen aangesloten zullen zijn na de afschaffing van de minimale aansluitingsleeftijd? Heeft men zicht op de administratieve last die de afschaffing van de drempelperiode van één jaar zal meebrengen? Wat is de eventuele budgettaire impact van deze maatregelen? Werden de sociale partners over dit wetsontwerp geraadpleegd?

Mevrouw Karin Temmerman (sp.a) onderstreept dat de eerste pijler, met andere woorden het wettelijk pensioen, de belangrijkste pijler moet blijven en toereikend moet zijn om fatsoenlijk te kunnen leven. Toch steunt zij dit wetsontwerp omdat het aantal mensen die voor een aanvullend pensioen in aanmerking komen, wordt uitgebreid en het de informatieplicht van de werkgever jegens de werknemer aanscherpt. Zij vindt het een goede zaak dat het wetsontwerp verder gaat dan richtlijn 2014/50/EU waarvan het de omzetting beoogt, in die zin dat de regels niet alleen van toepassing zullen zijn op de werknemers die van land veranderen, maar ook op die welke van werkgever veranderen, doch binnen de Belgische landsgrenzen.

Aangaande de in artikel 6 van het wetsontwerp vermelde informatieplicht vraagt zij wat dient te worden verstaan onder “redelijke termijn”. Bovendien stelt zij vast dat de informatieplicht geen terugwerkende kracht zal hebben, tegen het advies van de Commissie voor Aanvullende Pensioenen in. Waarom heeft de regering dit advies niet gevolgd?

De heer Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) is van mening dat de aanvullende pensioenen niet hét wondermiddel zijn. De Belgische en Europese overheden zouden volgens hem ter zake voorrang moeten geven aan de versterking van de prudentiële regels die voor de beheerders van de pensioenfondsen gelden. Die pensioenfondsen zouden bovendien méér moeten bijdragen tot de financiering van de reële economie en de ecologische transitie ervan. Voor het overige staat hij positief tegenover het wetsontwerp, aangezien het de rechten van de binnen de EU reizende werknemers vrijwaart. Hij vindt het logisch dat die vrijwaring van de rechten eveneens op de binnenlandse mobiliteit in België van toepassing is. Hij juicht de afschaffing van de minimumleeftijdsvoorwaarde toe, alsook het feit dat het wetsontwerp op dit punt zelfs verder gaat dan het advies van de werknemersvertegenwoordigers bij de Commissie voor Aanvullende Pensioenen. Voorts vraagt hij hoe de bepalingen van artikel 5 van richtlijn 2014/50/EU aangaande de slapende aanvullende-pensioenrechten zullen worden omgezet in Belgisch

entreprises se conforment à leurs obligations d’information des travailleurs.

Le ministre dispose-t-il de chiffres permettant d’évaluer le nombre de personnes qui seront affiliées suite à la suppression de l’âge minimal d’affiliation? A-t-on une vue sur la charge administrative qui sera induite par la suppression de la période d’acquisition d’un an? Quel sera l’éventuel impact budgétaire de ces mesures? Les partenaires sociaux ont-ils été consultés sur ce projet de loi?

Mme Karin Temmerman (sp.a) souligne que le premier pilier, à savoir la pension légale, doit rester le pilier le plus important et qu’il doit être suffisant pour vivre convenablement. Elle approuve néanmoins ce projet puisqu’il élargit le nombre de personnes qui pourront bénéficier d’une pension complémentaire et qu’il renforce les obligations d’information des employeurs à l’égard des travailleurs. Elle salue le fait que le projet de loi aille plus loin que la directive 2014/50/EU qu’il transpose, en prévoyant que les règles ne seront pas seulement applicables aux travailleurs qui changent de pays mais également à ceux qui changent d’employeur à l’intérieur tout en restant à l’intérieur des frontières belges.

Au sujet de l’obligation d’information mentionnée à l’article 6 du projet de loi, elle demande ce qu’il y a lieu d’entendre par “délai raisonnable”. Elle constate en outre que l’obligation d’information n’aura pas d’effet rétroactif, et ce contrairement à l’avis de la Commission des pensions complémentaires. Pourquoi le gouvernement n’a-t-il pas suivi cet avis?

M. Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) estime que les pensions complémentaires ne sont pas la panacée. Il estime que la priorité des autorités belges et européennes en la matière devrait résider dans le renforcement des règles prudentielles à appliquer aux gestionnaires des fonds de pensions. Ces fonds de pensions devraient en outre davantage contribuer au financement de l’économie réelle et de la transition écologique de celle-ci. Cela étant dit, il accueille positivement le projet de loi dans le sens où il préserve les droits des travailleurs mobiles au sein de l’UE et estime qu’il est logique que la préservation des droits s’applique aussi à la mobilité interne en Belgique. Il salue la suppression de la condition d’âge minimum et que le projet de loi aille, sur ce point, même plus loin que l’avis des représentants des travailleurs au sein de la Commission des pensions complémentaires. Il demande par ailleurs de quelle manière les dispositions de l’article 5 de la directive 2014/50/EU concernant les droits à pension complémentaire dormants sera transposé en droit belge. Il n’en retrouve pas trace dans le texte de l’examen. S’agit-il d’un manque

recht; in de ter bespreking voorliggende tekst is daar niets over terug te vinden. Is dit een manco van het wetsontwerp? Wordt dit vraagstuk geregeld door andere bepalingen in het Belgische recht? Het gaat hier om een belangrijk vraagstuk, want werknemers worden steeds mobieler, waardoor ze “slapende tegoeden” uit het oog dreigen te verliezen.

Voorzitter Vincent Van Quickenborne (Open Vld) steunt dit wetsontwerp, dat verder gaat dan wat richtlijn 2014/50/EU vereist, in het bijzonder aangaande de afschaffing van de minimumleeftijd voor aansluiting en de drempelperiode van één jaar. Aangaande de inwerkingtreding vraagt hij de minister of de werkgevers al klaar zijn om de nieuwe regels van meet af aan toe te passen op de werknemers die vanaf 21 mei 2018 in dienst zullen worden genomen.

Mevrouw Daphné Dumery (N-VA) gaat akkoord met de strekking van het wetsontwerp en van de richtlijn waarop het gebaseerd is.

B. Antwoorden van de minister

De heer Daniel Bacquelaine, minister van Pensioenen, is verheugd dat het wetsontwerp en het wetsvoorstel dezelfde strekking hebben.

Het is niet eenvoudig om een raming te maken van de budgettaire impact van het wetsontwerp omdat daarvoor uiteenlopende variabelen gekend moeten zijn: de huidige leeftijd van aansluiting bij de uiteenlopende pensioenplannen, de mate waarin niet-aangesloten personeelsleden enkel wegens hun jeugdige leeftijd worden uitgesloten en het bedrag dat voor de betrokken werknemers wordt betaald. De databank van de aanvullende pensioenen (DB2P) bevat die gegevens momenteel niet, zodat een exacte raming niet mogelijk is. Sectoren en werkgevers hebben overigens nu reeds de mogelijkheid om geen minimale leeftijdsgrens te bepalen en maken daar ook in belangrijke mate gebruik van: uit het tweejaarlijkse rapport van de FSMA uit mei 2017 over de sectorale plannen blijkt dat die plannen slechts uitzonderlijk voorzien in een leeftijd voor de aansluiting die hoger is dan 18 jaar. Er moet ten slotte worden opgemerkt, voor de plannen die in een minimumleeftijd voor de aansluiting voorzien, dat het premiebedrag dat gestort zou moeten worden omwille van het wetsontwerp beperkt zal zijn in de mate dat enkel de jonge werknemers worden beoogd (die in het algemeen een lager loon genieten).

De wet van 28 april 2003 laat momenteel toe te bepalen, in het kader van een pensioentoezegging, dat een werknemer de rechten resulterend uit de werkgeversbijdragen verliest in geval van uittreding in de

dans le projet de loi? Y a-t-il d'autres dispositions de droit belge qui régissent cette question? Il s'agit d'une problématique importante vu la mobilité toujours plus grande des travailleurs et le risque pour eux de perdre de vue des avoirs dormants.

M. Vincent Van Quickenborne (Open Vld), président, soutient ce projet de loi qui va plus loin que ce que la directive 2014/50/EU requerrait, en particulier en ce qui concerne la suppression de l'âge minimal d'affiliation ainsi que de la période d'acquisition d'un an. Concernant l'entrée en vigueur, il demande au ministre si les employeurs sont déjà prêts pour appliquer d'emblée les nouvelles règles aux travailleurs qui seront engagés dès le 21 mai 2018.

Mme Daphné Dumery (N-VA) souscrit à la portée du projet de loi et de la directive sur laquelle il se base.

B. Réponses du ministre

M. Daniel Bacquelaine, ministre des Pensions, se réjouit du fait que le projet de loi et la proposition de loi ont la même portée.

Il n'est pas simple d'estimer l'impact budgétaire du projet de loi, car il faut connaître plusieurs variables: l'âge actuel d'affiliation aux divers plans de pension, la mesure dans laquelle les membres du personnel non affiliés sont exclus uniquement en raison de leur jeune âge et le montant payé pour les travailleurs concernés. La banque de données des pensions complémentaires (DB2P) ne contient actuellement pas ces données, de sorte qu'une estimation exacte est impossible. Les secteurs et les employeurs ont d'ailleurs déjà la possibilité de ne pas fixer de limite d'âge minimum, et ils en font grand usage: il ressort du rapport bisannuel de la FSMA de mai 2017 relatif aux plans sectoriels que l'âge d'affiliation prévu pour ces plans est très rarement plus élevé que dix-huit ans. Il convient enfin de faire remarquer, en ce qui concerne les plans prévoyant un âge minimal d'affiliation, que le montant de la prime qui devrait être versé en vertu du projet de loi sera limité, dans la mesure où l'on ne vise que les jeunes travailleurs (dont le salaire est en général peu élevé).

Pour le moment, la loi du 28 avril 2003 permet de prévoir, dans le cadre d'un engagement de pension, qu'un travailleur perdra les droits résultant des cotisations patronales en cas de sortie pendant la première

loop van het eerste jaar van aansluiting. Het verlies heeft geen betrekking op de werknemersbijdragen die steeds verworven zijn in hoofde van de aangeslotene, noch op de overlijdensdekking waarvan de aangeslotene geniet vanaf de aansluiting. De werkgeversbijdragen die werden gestort, worden toegekend aan het financieringsfonds.

Er zal geen pensioenfiche moeten worden bezorgd aan de houders van een slapende rekening aangezien de betreffende informatie door hen kan worden geraadpleegd bij de databank DB2P.

Uit al die feiten kan worden afgeleid dat de administratieve lasten niet in belangrijke mate zullen toenemen.

De sociale partners werden wel degelijk geraadpleegd: de Commissie voor Aanvullende Pensioenen, waarin de sociale partners zitting hebben, heeft een advies uitgebracht over de omzetting van de richtlijn. Inzake informatieverstrekking wordt het advies van die Commissie gevolgd: de informatie bevat alle tijdvakken van tewerkstelling waarvoor aanvullende pensioenrechten werden opgebouwd in het kader van de aansluiting, ook de tijdvakken die aan de inwerkingtreding van het wetsontwerp voorafgaan.

De vermelding dat de inlichtingen “binnen een redelijke termijn” worden meegedeeld, steunt op de tekst van de richtlijn zelf. De richtlijn geeft daarover geen precisering.

Inzake de slapende rekeningen, in het bijzonder wat de rendementsgarantie betreft, wordt het advies van de Groep van Tien gevolgd. De Commissie voor Aanvullende Pensioenen heeft overigens in zijn advies nr. 36 aangestipt dat zij zich niet meer over dat vraagstuk dient uit te spreken omdat de Groep van Tien daarover eerder een standpunt heeft ingenomen, dat vervolgens integraal in wetgeving werd omgezet.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 1 en 2

Over deze artikelen geen opmerkingen gemaakt.

Art. 3

Mevrouw Stéphanie Thoron c.s. dient amendement nr. 1 (DOC 54 3079/002) in, tot wijziging van artikel 3.

année d'affiliation. La perte ne concerne pas les cotisations versées par le travailleur, qui restent toujours acquises dans le chef de l'affilié, ni la couverture décès dont l'affilié bénéficie dès l'affiliation. Les cotisations patronales qui avaient été versées sont octroyées au fonds de financement.

Il ne faudra pas fournir de fiche de pension aux titulaires d'un compte dormant, vu que ces derniers peuvent consulter les informations concernées dans la banque de données DB2P.

On peut conclure de tous ces faits que les charges administratives n'augmenteront pas fortement.

Les partenaires sociaux ont bel et bien été consultés: la Commission des pensions complémentaires, au sein de laquelle ces derniers siègent, a émis un avis concernant la transposition de la directive. L'avis de cette Commission a été suivi en matière de fourniture d'informations: celles-ci comprennent toutes les périodes d'occupation pour lesquelles des droits complémentaires à la pension ont été constitués dans le cadre de l'affiliation, en ce compris les périodes antérieures à l'entrée en vigueur du projet de loi.

Il est mentionné que les informations sont communiquées “dans un délai raisonnable”, conformément au texte de la directive même.

L'avis du Groupe des Dix est suivi en matière des comptes dormants, en particulier en ce qui concerne la garantie de rendement. La Commission des pensions complémentaires a d'ailleurs souligné dans son avis n°36 qu'elle ne doit plus se prononcer sur cette question, dès lors que le Groupe des Dix a adopté précédemment une position en la matière, qui a ensuite été intégralement transposée dans la législation.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES

Articles 1 et 2

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

Art. 3

Mme Thoron et consorts déposent l'amendement n° 1 (DOC 54 3079/002) visant à modifier l'article 3.

Mevrouw Stéphanie Thoron (MR) stelt voor te verduidelijken dat dit artikel de aansluiting tot een aanvullend pensioenstelsel niet verplicht wil maken voor alle werknemers, maar dat alleen de werknemers die onder het stelsel vallen onmiddellijk zullen worden aangesloten, zonder dat de inrichter in een minimumleeftijd voor de aansluiting of in een wachtperiode mag voorzien.

Art. 4 tot 6

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Art. 6/1 en 6/2 (*nieuw*)

Mevrouw Stéphanie Thoron c.s. dient de *amendementen nrs. 4 en 5* (DOC 54 3079/003) in, die ertoe strekken de artikelen 6/1 en 6/2 in te voegen.

Mevrouw Stéphanie Thoron (MR) geeft aan dat de afschaffing van de mogelijkheid om in een drempelperiode te voorzien het aantal situaties zal doen toenemen waarin de verworven reserves van de aangeslotenen een laag bedrag niet overschrijden. Zij stelt voor dat, wanneer op de datum van uittreding, het bedrag van de verworven reserves (zonder rekening te houden met de rendementsgarantie) niet hoger ligt dan 150 euro, dat bedrag dan bij de pensioeninstelling zal blijven, zonder wijziging van de pensioentoezegging, alsmede dat de aangeslotene dus niet langer zal kunnen beslissen over een andere bestemming voor zijn pensioenrechten, tenzij het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst de aangeslotene andere opties bieden.

Ook stelt zij voor dat wanneer aan de aangeslotene geen enkele keuze wordt geboden inzake de bestemming van zijn verworven reserves, de pensioeninstelling de in artikel 31, § 1, tweede lid, van de wet bedoelde gegevens dan niet moet meedelen aan de inrichter en dat die inrichter zelf die gegevens niet moet meedelen aan de aangeslotene. De informatie betreffende het aanvullend pensioen van de aangeslotene zal wel altijd beschikbaar zijn via de DB2P-gegevensbank (beveiligde website My Pension).

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) vraagt wat er zal gebeuren indien een aangeslotene wiens verworven reserves minder dan 150 euro bedragen bijvoorbeeld twee jaar later opnieuw aan de slag gaat bij de werkgever die dat aanvullend pensioenplan organiseert. Hoe zullen de tijdens de eerste arbeidsperiode verworven reserves in rekening worden gebracht?

Mme Stéphanie Thoron (MR) propose de préciser que cet article n'entend pas rendre l'affiliation à un régime de pension complémentaire obligatoire pour tous les travailleurs, mais que ce sont uniquement les travailleurs qui ressortissent au régime qui sont affiliés de manière immédiate sans que l'organisateur puisse prévoir un âge minimal d'affiliation ou un délai d'attente.

Art. 4 à 6

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

Art. 6/1 et 6/2 (*nouveaux*)

Mme Thoron et consorts déposent les amendement n° 4 et 5 (DOC 54 3079/003) visant à ajouter les articles 6/1 et 6/2.

Mme Stéphanie Thoron (MR) expose que la suppression de la possibilité de prévoir une période d'acquisition d'un an augmentera le nombre de situations dans le cadre desquelles les réserves acquises des affiliés ne dépassent pas un faible montant. Elle propose que, lorsque, à la date de la sortie, le montant des réserves acquises (sans tenir compte de la garantie de rendement) ne dépasse pas 150 euros, ce montant reste au sein de l'organisme de pension sans modification de l'engagement de pension et que l'affilié ne puisse dès lors pas décider d'une autre destination pour ses droits de pension, sauf si le règlement ou la convention de pension offre d'autres options à l'affilié.

Elle propose en outre que, lorsqu'aucun choix n'est offert à l'affilié quant à la destination de ses réserves acquises, l'organisme de pension ne soit pas obligé de communiquer les données visées à l'article 31, § 1er, alinéa 2, de la loi à l'organisateur, et que ce dernier, ne soit, lui-même, pas tenu de les communiquer à l'affilié. Les informations relatives à la pension complémentaire de l'affilié seront toujours accessibles pour ce dernier via la banque de données DB2P (site internet sécurisé My Pension).

Mme Sonja Becq (CD&V) demande ce qu'il se passera si l'affilié dont les réserves acquises sont inférieures à 150 euros recommence, par exemple deux ans plus tard, à travailler chez l'employeur qui organise ce plan de pension complémentaire. Comment les réserves acquises au cours de la première période de travail seront-elles comptabilisées?

De minister antwoordt dat de tijdens de eerste arbeidsperiode verworven reserves worden beschouwd als “slapende pensioenrechten” die geen nieuwe rendementswaarborg verlenen (die waarborg geldt tot de uittreding), maar dat voor de tijdens de nieuwe arbeidsperiode aangelegde nieuwe reserves wel een rendementswaarborg geldt, tot de uittreding. Wanneer de aangeslotene met pensioen gaat, heeft hij recht op de samengevoegde beide bedragen.

Volgens *de heer Frédéric Daerden (PS)* betekenen deze amendementen een stap achteruit op het stuk van de werknemersrechten. Hij vraagt of de instelling van dat grensbedrag van 150 euro is toegestaan bij richtlijn 2014/50/EU.

De minister antwoordt dat het wetsontwerp, zelfs in de aldus geamendeerde vorm, de werknemers meer rechten verleent dan richtlijn 2014/50/EU die ermee wordt omgezet. Hij herinnert er in dat verband aan dat de richtlijn in een drempelperiode van 3 jaar voorziet, terwijl het wetsontwerp beoogt de aansluiting bij de eerste werkdag op te leggen. De instelling van het grensbedrag van 150 euro vormt voor de werknemers geen verlies van rechten op aanvullend pensioen. Ze impliceert alleen dat de werkgever geen administratief dossier zal moeten aanleggen voor de aangeslotenen wier reserves niet hoger liggen dan 150 euro.

Art. 6/3 (nieuw)

De heer Vincent Van Quickenborne c.s. dient amendement nr. 3 (DOC 54 3079/002) in, dat ertoe strekt een artikel 6/3 in te voegen.

Voorzitter Vincent Van Quickenborne (Open Vld) geeft aan dat het de bedoeling is een einde te maken aan bepaalde onbedoelde effecten van de verhoging van de leeftijdsvoorwaarde voor de opname van het aanvullend pensioen sinds 1 januari 2016. Het gaat daarbij specifiek om *defined benefit*-plannen die lang vóór de hervorming werden opgesteld, voor een vertrek op 60 jaar. Door de wetswijzigingen kunnen die kapitalen sinds 1 januari pas worden uitgekeerd bij de opname van het wettelijk pensioen, namelijk op 65 jaar. Het probleem is echter dat de nieuwe wet deze bedrijven verplicht om op de leeftijd van 65 een lager kapitaal uit te keren dan wat beloofd was aan de werknemers op de leeftijd van 60. Dat komt door de omzettingsscoëfficiënt die gehanteerd moet worden.

De resterende som komt van het bedrijf, maar mag niet uitbetaald worden. Het gaat in vele gevallen om meerdere duizenden euro's per werknemer. Met dit amendement wordt hieraan verholpen. De voorgestelde

Le ministre répond que les réserves acquises au cours de la première période de travail sont considérées comme des droits à pension dormants qui ne donnent pas lieu à une nouvelle garantie de rendement (cette garantie vaut jusqu'à la sortie), mais que les nouvelles réserves qui se constituent au cours de la nouvelle période de travail donneront lieu à une garantie de rendement jusqu'à la sortie. L'affilié aura droit à l'addition des deux montants lors de sa mise à la retraite.

M. Frédéric Daerden (PS) estime que ces amendements constituent un pas en arrière en termes de droits pour les travailleurs. Il demande si la mise en place de ce seuil de 150 euros est autorisée par la directive 2014/50/EU.

Le ministre répond que le projet de loi, même ainsi amendé, octroie aux travailleurs plus de droits que la directive 2014/50/EU qu'il transpose. Il rappelle à cet égard que la directive prévoit une période d'acquisition de 3 ans alors que le projet de loi impose l'affiliation dès le premier jour de travail. La mise en place du seuil de 150 euros ne constitue pas une perte de droits à pension complémentaire pour les travailleurs. Elle implique uniquement que l'employeur ne devra pas créer de dossier administratif pour les affiliés dont les réserves acquises ne dépassent pas 150 euros.

Art. 6/3 (nouveau)

M. Van Quickenborne et consorts déposent l'amendement n° 3 (DOC 54 3079/002) visant à ajouter un article 6/3.

M. Vincent Van Quickenborne (Open Vld), président, indique que l'objectif est de remédier à certains effets indésirables produits par le relèvement, depuis le 1er janvier 2016, de l'âge requis pour accéder à la pension complémentaire. Cela vise les plans de type prestations définies (*Defined Benefit Plans*), qui ont été établis bien avant la réforme dans la perspective d'un départ à la retraite à 60 ans. À la suite des modifications apportées à la législation, ces capitaux ne peuvent plus être versés, depuis le 1er janvier 2016, qu'au moment de l'admission à la pension légale, c'est-à-dire à l'âge de 65 ans. Le problème est toutefois que la nouvelle loi oblige les entreprises concernées à verser à 65 ans un capital moins élevé que celui qui avait été promis aux travailleurs dans la perspective d'un départ à 60 ans.

Cette anomalie est due au coefficient de conversion qui doit être appliqué. Le solde est prévu par l'entreprise, mais il ne peut pas être versé. Il s'agit, dans de nombreux cas, de plusieurs milliers d'euros par travailleur.

wetswijziging leidt er op geen enkele manier toe dat de datum waarop de betrokken werknemers hun aanvullend pensioen zullen kunnen aanspreken, vervroegd wordt. Het enige doel van de wijziging is om ervoor te zorgen dat deze werknemers het geld dat ze opzij hebben gezet voor hun aanvullend pensioen, ook effectief zullen ontvangen.

De heer David Clarinval (MR) vindt dat dit amendement niet alleen qua vorm een probleem doet rijzen, maar ook qua inhoud, op financieel vlak. Hij is daarom tegen het amendement in zijn huidige vorm.

De heer Vincent Van Quickenborne (Open Vld) betwist de laatste stelling: de werkgever heeft de vereiste bedragen al gereserveerd, zodat er geen financieel tekort is. Hij verklaart wel akkoord te gaan met een technische verbetering als dat nodig zou zijn.

De heer Frédéric Daerden (PS) verklaart dat het nuttig zou zijn om over die vraag het advies van de sociale partners in te winnen.

De minister begrijpt de bedoeling van het amendement, maar vindt dat het niets te maken heeft met het wetsontwerp. Hij vindt dat de tekst van het amendement bovendien technisch niet correct geschreven is, zodat het in zijn huidige vorm niet aanvaardbaar is.

Hij wijst er in dat opzicht op dat het kapitaal dat het resultaat is van de omzetting van de rente, groter is op 60 jaar dan op 65 jaar. Dat is de logica zelf van een renteplan. Hij vindt het onontbeerlijk technisch advies te vragen aan de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA).

Hij gaat ermee akkoord om de stemming over het wetsontwerp uit te stellen om over het amendement het advies van de FSMA te kunnen inwinnen.

Voor *De heer Vincent Van Quickenborne (Open Vld)* lijkt een advies van de sociale partners daarentegen niet opportuun.

*
* *

Tijdens de vergadering van 6 juni 2018 gaat *de minister* in op het vraagstuk van de in amendement nr. 3 aangesneden onbedoelde weerslag ingevolge het optrekken, sinds 1 januari 2016, van de leeftijd waarop aanspraak kan worden gemaakt op de uitbetaling van een aanvullend pensioen. Dat vraagstuk dient niet bij wet te worden geregeld. Met de betrokken organisaties en in overleg met de FSMA moet worden nagegaan welke

Cet amendement remédie à cette problématique. La modification proposée n'entraînera d'aucune manière l'avancement de la date à laquelle les travailleurs concernés pourront bénéficier de leur pension complémentaire. Le seul objectif de ladite modification est de permettre à ces travailleurs de recevoir effectivement l'argent qu'ils ont épargné pour leur pension complémentaire.

M. David Clarinval (MR) estime que cet amendement ne pose pas seulement un problème de forme, mais également un problème de fond, au niveau financier. Il est donc opposé à cet amendement en l'état.

M. Vincent Van Quickenborne (Open Vld), conteste la dernière affirmation: l'employeur a déjà réservé les montants requis, de sorte qu'il n'y a pas de déficit financier. Il indique toutefois qu'il souscrit à une correction technique, si nécessaire.

M. Frédéric Daerden (PS) indique qu'il serait utile de recueillir l'avis des partenaires sociaux sur cette question.

Le ministre comprend quel est l'objectif de l'amendement, mais il considère que cet amendement n'a rien à voir avec le projet de loi. Il estime en outre que le texte de l'amendement n'est pas correctement écrit sur le plan technique, de sorte qu'il n'est pas acceptable en l'état.

Il rappelle à cet égard que le capital résultant de la conversion de la rente est plus important à l'âge de 60 ans qu'à l'âge de 65 ans. Telle est la logique même d'un plan en rente. Il estime qu'il est indispensable de demander un avis technique à l'Autorité des Services et Marchés Financiers (FSMA).

Il adhère au report du vote sur le projet de loi afin de pouvoir recueillir l'avis de la FSMA sur l'amendement.

Pour *M. Vincent Van Quickenborne (Open Vld)*, un avis des partenaires sociaux ne semble par contre pas opportun.

*
* *

Lors de la réunion du 6 juin 2018, *le ministre* expose que le problème des effets indésirables, visés dans l'amendement proposé, produits par le relèvement, depuis le 1er janvier 2016, de l'âge requis pour obtenir le paiement d'une pension complémentaire, ne doit pas être réglé par la voie législative. Il convient de voir, avec les organisations concernées et en concertation avec la FSMA, quelles pistes de solutions sont possibles, dans

mogelijke oplossingen kunnen worden uitgewerkt bij een wijziging van de pensioenplannen, met inachtneming van de vigerende wetsbepalingen.

De heer Vincent Van Quickenborne (Open Vld) c.s. trekt amendement nr. 3 in.

Art. 7

Mevrouw Thoron c.s. dient amendement nr. 2 (DOC 54 3079/002) in, dat ertoe strekt artikel 7 te vervangen.

Mevrouw Stéphanie Thoron (MR) stelt voor dat de artikelen 3 tot 5 vanaf 1 januari 2019 van toepassing zouden zijn op alle werknemers beoogd door een pensioenstelsel, ongeacht of ze al in dienst zijn of in dienst treden, teneinde de inrichters de tijd te gunnen om hun systemen en werkwijzen aan te passen aan deze nieuwe bepalingen.

De minister geeft zijn goedkeuring aan het amendement, dat in meer gevallen in een overgangsperiode tot 1 januari 2019 voorziet en daardoor de betrokken instanties meer voorbereidingstijd geeft.

*
* *

Tijdens de vergadering van 6 juni 2018 trekt *mevrouw Thoron c.s. amendement nr. 2* in en dient ze *amendement nr. 6* (DOC 54 3079/003) in, dat ertoe strekt artikel 7 te vervangen.

Mevrouw Stéphanie Thoron (MR) legt uit dat dit amendement tot doel heeft amendement nr. 2 te vervangen teneinde rekening te houden met de toevoeging van de artikelen 6/1 en 6/2.

IV. — STEMMINGEN

Artikelen 1 en 2

De artikelen 1 en 2 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Art. 3

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 9 stemmen en 2 onthoudingen.

le respect des dispositions légales en vigueur, dans le cadre d'une modification des plans de pension.

M. Van Quickenborne (Open Vld) et consorts retirent l'amendement n° 3.

Art. 7

Mme Thoron et consorts déposent l'amendement n° 2 (DOC 54 3079/002) visant à remplacer l'article 7.

Mme Stéphanie Thoron (MR) propose que les articles 3 à 5 s'appliquent à partir du 1er janvier 2019 à l'égard de tous les travailleurs visés par un régime de pension, qu'ils soient déjà en service ou entrent en service, afin de laisser le temps aux organisateurs d'adapter leurs systèmes et modes de fonctionnement au regard de ces nouvelles dispositions.

Le ministre approuve l'amendement, qui prévoit une période transitoire jusqu'au 1er janvier 2019 dans un plus grand nombre de cas et accorde par conséquent un temps de préparation plus long aux instances concernées.

*
* *

Lors de la réunion du 6 juin 2018, *Mme Thoron et consorts retirent l'amendement n° 2* et déposent *l'amendement n° 6* (DOC 54 3079/003) visant à remplacer l'article 7.

Mme Stéphanie Thoron (MR) expose que l'objectif de cet amendement est de remplacer l'amendement n° 2 pour tenir compte de l'ajout des articles 6/1 et 6/2.

IV. — VOTES

Articles 1er et 2

Les articles 1er et 2 sont adoptés successivement à l'unanimité.

Art. 3

L'amendement n° 1 est adopté par 9 voix et 2 abstentions.

Het aldus gewijzigde artikel 3 wordt eenparig aangenomen.

Art. 4 tot 6

De artikelen 4 tot 6 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Art. 6/1 (*nieuw*)

Amendement nr. 4 wordt aangenomen met 9 stemmen en 2 onthoudingen. Bijgevolg wordt artikel 6/1 ingevoegd.

Art. 6/2 (*nieuw*)

Amendement nr. 5 wordt aangenomen met 9 stemmen en 2 onthoudingen. Bijgevolg wordt artikel 6/2 ingevoegd.

Art. 7

Amendement nr. 6 wordt aangenomen met 9 stemmen en 2 onthoudingen. Bijgevolg wordt artikel 7 vervangen.

*
* *

Het gehele wetsontwerp, met inbegrip van een aantal taalkundige en wetgevingstechnische verbeteringen, wordt eenparig aangenomen.

Bijgevolg vervalt wetsvoorstel nr. 1784.

De rapporteur,

Stefaan VERCAMER

De voorzitter,

Vincent
VAN QUICKENBORNE

Bepalingen die een uitvoeringsmaatregel vergen (artikel 78, 2, van het Reglement van de Kamer):

— met toepassing van artikel 105 van de Grondwet: *nihil*;

— met toepassing van artikel 108 van de Grondwet: *nihil*.

L'article 3, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

Art. 4 à 6

Les articles 4 à 6 sont adoptés successivement à l'unanimité.

Art. 6/1 (*nouveau*)

L'amendement n° 4 est adopté par 9 voix et 2 abstentions. Par conséquent, l'article 6/1 est inséré.

Art. 6/2 (*nouveau*)

L'amendement n° 5 est adopté par 9 voix et 2 abstentions. Par conséquent, l'article 6/2 est inséré.

Art. 7

L'amendement n° 6 est adopté par 9 voix et 2 abstentions. Par conséquent, l'article 7 est remplacé.

*
* *

L'ensemble du projet de loi, y compris les corrections d'ordre linguistique et légistique, est adopté à l'unanimité.

Par conséquent, la proposition de loi n° 1784 devient sans objet.

Le rapporteur,

Stefaan VERCAMER

Le président,

Vincent
VAN QUICKENBORNE

Dispositions qui nécessitent des mesures d'exécution (article 78, 2, du Règlement de la Chambre):

— en application de l'article 105 de la Constitution: *nihil*;

— en application de l'article 108 de la Constitution: *nihil*.